

اصول توانبخشی

تالیف: رضوان توکلی

کارشناس ارشد فیزیوتراپی

www.ketab.ir

توکلی، رضوان
اصول توانبخشی / تألیف رضوان توکلی. -- کرمان : خدمات فرهنگی کرمان، ۱۳۸۴.
(۸۶) ص.

ISBN: 964 - 5716 - 75 - 6

فهرستویسی براساس اطلاعات فیبا
کتابنامه ص، (۸۶، ۸۵).

۱- معلولان. ۲- توانبخشی. الف، عنوان.
۶ الف ۹ ت HV۱۵۶۸ / - ۳۶۲/۱۷۸۶

۲۵۳۸۴ - ۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات خدمات فرهنگی کرمان
کرمان: خیابان شریعتی، طبقه فوقانی کتابفروشی فرهنگ
تلفن: ۰۳۴۱ - ۲۲۲۴۶۰۸

اصول توانبخشی

مؤلف: رضوان توکلی

چاپ اول: ۱۳۸۴

چاپخانه: کارمانیا

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

لیتوگرافی: کتیبه

قیمت: ۱۲۰۰ تومان

شابک: ۶-۷۵-۵۷۱۶-۹۶۴

ISBN: 964 - 5716 - 75 - 6

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	مقدمه.....
۳.....	تاریخچه توانبخشی در جهان.....
۵.....	توانبخشی در ایران.....
۶.....	اهداف توانبخشی.....
۶.....	تعریف واژه‌ها.....
۱۱.....	انواع معلولین:.....
۱۱.....	۱- معلولین جسمی:.....
۱۱.....	الف - بیماریهای ارتوپدی.....
۱۵.....	ب) بیماریهای مغز و اعصاب (نورولوژی).....
۱۹.....	ج) بیماری های داخلی.....
۲۰.....	د) نابینایی.....
۲۰.....	ه) ناشنوایی.....
۲۱.....	و) سالمندی.....
۲۲.....	۲- معلولین ذهنی.....
۲۹.....	۳- معلولین روانی.....
۳۱.....	۴- معلولین اجتماعی.....
۴۰.....	روشهای پیشگیری.....
۴۵.....	مراحل مختلف توانبخشی پزشکی، حرفه‌ای و اجتماعی.....
۴۸.....	تخصصهای موثر در توانبخشی.....
۵۲.....	روش‌های توانبخشی معلولین جسمی در ایران با تکیه بر معلولین جنگی و اهمیت بازتوانی و نوتوانی.....

- توانبخشی معلولین ناشی از بیماریهای داخلی..... ۵۸
- توانبخشی نابینایان..... ۶۲
- توانبخشی ناشنوایان..... ۶۶
- توانبخشی سالمندان..... ۶۸
- توانبخشی معلولین ذهنی..... ۷۰
- توانبخشی معلولین روانی..... ۷۱
- توانبخشی معلولین اجتماعی..... ۷۲
- تأثیر عوامل ساخته شده دست بشر، Man Made disaster در
- افزایش میزان معلولین و شناخت انواع معلولیتها..... ۷۳
- کمکهای نخستین برای توانبخشی معلولین شهری و روستایی..... ۷۷
- تشکیلات متنوع توانبخشی در ایران قبل و بعد از انقلاب..... ۸۰
- روشهای استفاده از کمک‌های مردمی برای ایجاد توانبخشی در روستاها
- و شهر..... ۸۳
- جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی توانبخشی..... ۸۵
- کاربرد کامپیوتر در توانبخشی..... ۸۷
- منابع و مأخذ:.....

مقدمه

انسان از دیرباز در بستر زندگی پرفراز و نشیب خویش، طعمه حوادث و اتفاقات ناشناخته و قربانی بلایای متعددی می‌شود، که او را موقتاً یا برای همیشه از نعمت سلامتی و زندگی مستقل محروم می‌سازد. قهر و خروش طبیعت به صورت سیل، زلزله، طوفان و آتش‌فشانها، بروز جنگهای خانمان‌سوز، فقدان بهداشت و درمان به موقع بیماریها، سوء تغذیه ناشی از فقر اقتصادی، اعتیاد به مواد مخدر، حوادث و اتفاقات ناشی از کار در جوامع صنعتی و ... همگی عواملی هستند که سلامت انسان را تهدید نموده، همه ساله گروههای کثیری از افراد فعال و نیروهای انسانی شاغل و مولد کشورهای مختلف را معلول و به صورت سربار بر جامعه تحمیل می‌سازد.

مطالعه زندگی معلولین در طول تاریخ، آشکارکننده این حقیقت تلخ است که بین تکامل اجتماعی و علمی بشر و وضع اجتماعی معلولین، رابطه ثابتی وجود نداشته‌است. جوامع بدوی و قبایل اولیه که نخست برای بقای خود تلاش می‌نمودند، افراد ضعیف و معلول را که در تلاش زندگی مؤثر محسوب نمی‌شدند، طرد می‌کردند. مرسوم بوده

است که در سالهای قحطی، تعدادی از افراد معلول را قربانی یا سنگسار می‌نمودند. اینها همه وقایع غیر قابل انکاری است که در تاریخ بشریت در قرون متمادی ادامه یافته است.

قرن بیستم تحولی عظیم در وضع معلولین به وجود آورد. زمانی که آتش جنگ جهانی دوم هنوز شعله می‌کشید و میلیون‌ها معلول با یأس و سرگردانی در آینده مبهم خود می‌اندیشیدند، ستاره امیدی در افق تاریک آنان درخشید و گروهی از پزشکان بشر دوست، پایه و اساس مطالعات و اقدامات توانبخشی را به عنوان یک رشته نوین پزشکی بنا نهادند، که امروزه به عنوان یکی از جدیدترین تخصصهای پزشکی با تکنیکهای درمانی بسیار، به عنوان تنها پشتیبان و امید معلولین تجلی نموده است. بیمارانی که در روزگاران پیشین محکوم به مرگ بوده‌اند، امروزه به کمک تدابیر توانبخشی نه تنها از برکت زندگی بهره‌مند می‌شوند بلکه می‌توانند افرادی مفید برای خود و جامعه بوده، به جای مصرف‌کننده تولیدکننده باشند.

۱۰-۱۳ درصد سکنه جهان به نوعی گرفتار معلولیت جسمی یا روحی می‌باشند، تعداد معلولین حدوداً ۴۵۰ میلیون نفر برآورد می‌شود. معلولیت مسئله‌ای همگانی است و علت آن در جوامع صنعتی و در حال توسعه یکسان نیست از اینرو امر پیشگیری از معلولیتها و توانبخشی معلولین به صورت جدی مطرح است.